

Upplaga 37 (publicerad 1 november 2023). Sammanställd av Hans Broman för Tågsesters medlemmar.

Från tågplaneskiftet 10 december ändrar DSB radikalt på sitt trafikupplägg mellan Danmark och Hamburg. Det har gjort det möjligt för mig att förbättra strukturen på det här kompendiet. Jag hoppas att det därför blir lättare för dig som läsare att ta del av hur trafiken fungerar.

Förändringar i sak i förhållande till version 36 markeras genom att texten står på gul färgplatta. Däremot har jag inte gulmarkerat i de nya tidtabellerna, för det skulle nog bli rörigt. Jag låter upplaga 36 ligga kvar i Tågsester fram till efter tågplaneskiftet den 10 december, eftersom den informationen gäller fram till dess.

Här kommer nyttig information, men inte turisttips. De bygger bland annat på mina och andra tågsestrares erfarenheter. Varför behövs då sådan här info? Jo, det händer att den här etappen blir en stötesten. Från Göteborg eller Stockholm till Köpenhamn går dagtåg varje, eller nästan varje, timme. Men mellan Köpenhamn och Hamburg går tågen glesare. Utöver de bytesfria tågen (direktåg) finns bytesförbindelser som det är bra att vara påläst om, för det är risk att direktåg blir slutsålda. Och så finns det ingen matsservering på danska tåg.

Även i fortsättningen kan vi vänta oss att det ofta blir trångt eller fullbokat på dagtåg genom Danmark, särskilt vid veckoslut. **Det gäller återstående del av december, början av januari, omkring de svenska sportloven och säkerligen också från före påsk till sommaren.** För det mesta kommer du långt genom att planera så gott det går.

Du får i dokumentet också tips om resdagar som p g a banarbeten ger längre restid än annars. Kanske kan du välja en annan resdag. I denna tråd i Tågsester kommer jag att komplettera med närmare fakta när dessa blir kända.

Numera består direktågen Köpenhamn – Hamburg av ellok och vagnar. I de flesta fall innebär det att fler resenärer än förut får sittplats. Du kan däremot inte på förhand räkna med att wifi, eluttag och AC finns och fungerar i den utsträckning som du är van vid från andra tåg. Det kan variera mellan olika vagnar och mellan olika delsträckor.

Se därför till att ladda telefon m m i förväg, och ta gärna dessutom med en laddad powerbank. IC 1-vagnarna är en provisorisk lösning under ett par år framåt, eftersom en leverans av nya vagnar är kraftigt försenad.

Innehåll (och klickbara länkar inom det här dokumentet)

- Sid 1 Läsanvisningar och brasklappar + Ett hjälpmedel i Danmark
- Sid 2: [Tågresa till Malmö/Köpenhamn](#)
- Sid 3: [Nattågen Sverige – Tyskland och åter](#) fr o m 10 dec 2023
- Sid 4: [Direktågen Köpenhamn – Hamburg och åter](#) fr o m 10 dec 2023
- Sid 5: [Bytesförbindelser Köpenhamn – Hamburg och åter](#) fr o m 10 dec 2023
- Sid 6-7: [Diverse tips om byten, servering, platsbokning och stationer, samt om färjor till Tyskland](#)
- Sid 8: [Fullbokat?](#) + DB visar ändrade tågnummer och oroar i onödan

Läsanvisningar och brasklappar

Missa inte fotnoterna i tabellerna!

DSB = Danske Statsbaner. DB = Deutsche Bahn. IC = InterCity. ICL = InterCityLyn (= lyntog). Hbf = Hauptbahnhof. ÖBB är österrikiska statens tågbolag. Öresundståg är ett samarbete mellan regionerna i södra Sverige.

I Oskar Drenskes dokument på <https://trainbookingse.wordpress.com/2023/02/02/interrail-info-2023/> finns mycket som är läsvärt även för andra än interrailare, t ex om bokning av platsbiljetter.

- Läs gärna också min brors dokument "Tips Tågsester" i Tågsesters avdelning "Filer".
- Ett annat tips är Michael Jensens inlägg "Tågbiljetter i Danmark" i Tågsesters avdelning "Utvalt".
- Vanliga sökmotorer: www.bahn.de eller www.bahn.com (båda DB), Rail Planner (hos Interrail)

Ett hjälpmedel i Danmark

BaneDanmark motsvarar ungefär vårt svenska trafikverk. Ladda ner deras app "Mit Tog" eller besök mit-tog.dk.

Under resans gång: Skriv in stationens namn och välj avgång eller ankomst, så finns där realtidsuppdaterade uppgifter om spårnummer, vagnsnumrens ordningsföljd och eventuell försening. Om du skriver in tågets nummer så kan du följa tåget i realtid under resan.

Tågresan till Malmö/Köpenhamn

2

Räkna med att du behöver en rejäl bytestid i Köpenhamn, tillräcklig för måltid och/eller inköp av proviant.

Öresundståg kör tåg varje timme Göteborg – Malmö – Köpenhamn (Kph), Karlskrona – Kristianstad – Malmö – Kph och Kalmar – Växjö – Alvesta – Malmö – Kph. Därför går Öresundståg **var femtonde minut** över Öresundsbron. **I stark rusningstid förekommer dessutom ytterligare några turer.** Vissa av sittplatserna i Öresundståg är bokningsbara för 30 kr, se oresundstag.se .

Snälltåget kör loktåg med uppskattad krogvagn året runt på Södra stambanan, men bord ska vara bokat i förväg, annars får du köpa enklare ätbart och svagare drickbart i krogvagnens shop, och ta med till din plats i tåget.

Om nattåg: Numera kör SJ EuroNight Stockholm – Hamburg – Berlin, se sidan 3.

Snälltåget kör säsongsvist nattåg (med liggvagn men inte sovvagn) Stockholm – Malmö – Hamburg – Berlin, se sidan 3. Sedan förut kör SJ inrikes nattåg (i regel inte natt mot söndag) Stockholm – Malmö och åter.

SJ kör snabbtåg Stockholm – Malmö (Södra stambanan) så gott som varje timme under dagen. SJ kör återigen också snabbtåg på Väst kustbanan Göteborg – Malmö, i konkurrens med Öresundståg.

Numera går de flesta av SJ:s snabbtåg från Stockholm vidare till Köpenhamn. Restiden med snabbtåg utan byte är drygt 5 timmar på den sträckan. Övriga snabbtåg vänder i Malmö; byte där till Öresundståg. Total restid Stockholm – Köpenhamn blir då 5½ timme..

Vid trafikstörningar och vissa banarbeten händer det att SJ måste dra in snabbtågets etapp Malmö – Köpenhamn och åter. Resande får i så fall åka med Öresundståg. Smidigaste stationen för byte till/från Öresundståg är Lund C.

SJ:s snabbtåg på Södra stambanan blir ofta fullbokade, särskilt vid veckoslut. Utan förbokad sittplats får man inte åka med snabbtågen. Även Snälltåget kan bli fullbokat. Boka om möjligt i god tid! Läs på sidan 8 om alternativ för resor till/från Stockholm.

Interrail gäller inte på MTR Express, Flixbus, Östgötatrafiken och SL. Det gäller däremot på övriga länstrafiker.

Malmö C:

Malmö C har spår dels i markplanets banhall (nr 5-10) och dels under jord (nr 1-4). Öresundståg och SJ:s dagtåg mot Köpenhamn går i den underjordiska stationen. SJ-tåg från Stockholm kommer in i banhallen om de inte ska vidare till Köpenhamn. I banhallen vänder Snälltågets tåg, och SJ EuroNight mot Tyskland.

Några bra hjälpmedel i Sverige

På www.sj.se eller i SJ:s app finns sökmotor som tar fram tågförbindelser, även för länstrafikbolagen och Snälltåget. Även "Köbenhavn H" är en valbar station. I sökmotorn på SJ:s hemsida kan du ange via-väg och önskad bytestid. I SJ-appens sökmotor kan du genom filtrering ange via-väg, men däremot inte önskad minsta bytestid. På båda ställena brukar de aktuella uppgifterna om SJ:s tågtider finnas.

<https://www.sj.se/sv/kundservice/fragor-och-svar.html/4607-naer-slaepps-sjs-biljetter?take=5>.

Inför banarbeten bestämmer Trafikverket tillfälligt ändrade tidtabeller. Innan all schemaplanering för fordon och personal är klar släpper SJ inte tåget fritt för bokning. När bokningen sedan släpps kan tiderna vara ändrade. Tyvärr kan bokningen alltså komma att öppnas sent för vissa tåg och dagar.

Linjetidtabeller för svenska tåg kommer i fortsättningen tyvärr inte längre att finnas på Samtrafikens hemsida.

På tågbolagens webbplatser brukar finnas listor över kommande banarbeten och trafikförändringar. När ett berört tåg har blivit bokningsbart finns aktuella tider inlagda i sökmotorn.

Banarbeten kan tyvärr göra att de tågtider som du förut hittat inte längre gäller för en viss dag. Kolla gärna i sökmotorn för det tågbolag du tänkt resa med. Om du har platsbokning gjord till ett visst tåg bör du kunna räkna med att bli underrättad om tiderna ändras (förutsatt förstås att du har uppgett hur du kan nås).

Aktuella besked om förseningar finns på tågbolagets hemsida eller app eller på www.trafikverket.se.

För den som vet tågnumret finns också detaljerade uppgifter på www.1409.se om var tåget befinner sig.

Nattågen Sverige – Tyskland och åter fr o m 10 dec 2023

3

Söderut	§ Snä 3943/301	SJ EN 345
fr Stockholm C	§ 16.20	17.34
fr Norrköping C	§ 17.42	18.58
fr Linköping C	§ 18.08	19.26
Stannar i Nässjö, Alvesta, Hässleholm *B		
fr Lund C	§ 21.05	22.22 *D
fr Malmö C	§ 22.25 *E	23.41 *E
Några uppehåll i Danmark *C		
t Hamburg Hbf	§ 5.31-	6.00 (sö 8.56)
t Berlin Hbf	§ 8.47	9.25 (sö 12.12)

Norrut	SJ EN 346	§ Snä 300
fr Berlin Hbf	§ 18.37 (iö 17.30)	§ 21.10
fr Hamburg Hbf	§ 22.03 (lö 21.37)	§ 23.59
Några uppehåll i Danmark *C		
t Malmö C	§ 3.59	§ 7.25
t Lund C	§ 4.35	§ 8.30
Stannar i Hässleholm, Alvesta, Nässjö *B		
t Linköping C	§ 7.48	§ 11.20
t Norrköping C	§ 8.16	§ 11.46
t Stockholm C	9.57	§ 13.20

Fotnoter:

§ Snälltågets nattåg 300 och 301 går säsongsvist, och går p g a banarbeten inte heller natt mot söndag.

Avgångsperioder för tåg från Sverige är 13, 17-20 och 25-27 dec, 1-3 jan, 24-27 mars, 31 mars – 1 nov (ej lördagar).

Avgångsperioder för tåg från Tyskland är 17-21 och 26-28 dec, 2-4 jan, 25-28 mars, 1 april – 3 nov (utom lördagar).

*B) Snälltåget stannar också på Södertälje Syd och i Eslöv.

*C) SJ EuroNight stannar i København Lufthavn och Odense. Snälltåget stannar i Ørestad (på ön Amager).

*D) Tåg 345 går inte genom Lund 7 och 28 jan.

E. Det går nog att stiga på tåget mycket tidigare.

Gemensamt för de båda nattågsparen

Liggvagnar har sex bäddar i varje kupé, utan uppdelning på kön. Platserna 11-16 i första kupén, 21-26 i nästa osv. Tvätttrum och toaletter i korridoren. Sällskap på färre än 6 kan boka egen kupé i liggvagn, men kupén kallas då fortfarande sexbäddskupé.

Interrailresenärer måste betala en tilläggsavgift, även i sittvagn, och får då förstas plats bokad. Även andra resenärer måste boka plats i förväg.

Ibland går tågen i stället till eller från stationen Berlin Gesundbrunnen, p g a banarbeten. Resenärerna får besked i förväg.

På Malmö C går båda bolagens tåg från en perrong i markplanet (banhallen), där varje tåg skiftar lok och även färdriktning. Utöver uppehållen för resandebutbytte gör båda bolagen trafiktekniska uppehåll mitt i natten på gränsstationen Padborg för att skifta lok och/eller personal med mötande tåg.

SJ:s EuroNight till Hamburg och Berlin

- Numera kör SJ året runt nattåg Stockholm – Hamburg – Berlin, SJ EuroNight, med **liggvagnar och sovvagnar**. **Även sittplatser** kan bokas och blir i sittvagn eller liggvagn. SJ har svenska statens uppdrag att köra året runt och får ersättning för den del av året som är minst attraktiv för resenärer.
- Sovvagnsplatser har bättre komfort, och frukost ingår. I SJ Euronight har 2 klass sovvagn 1-2 bäddade sängar i varje kupé. 1 klass sovvagn har 1-3 bäddade sängar och wc + dusch i kupén.
- Mer att läsa om tågen och t ex servering: <https://www.sj.se/sv/reseinfo/sj-euronight.html>
Se också den sidans "Frågor och svar" om hur du bokar platser på EuroNight.
- SJ ger inte Interrailrabatt för den som vill boka en **hel liggkupé för fyra resande**, något som däremot Snälltåget gör. Å andra sidan förbrukar du ingen resdag om du köper biljett utan att använda Interrail.
- Något är på tok i SJ:s bokningsdialog för EuroNight. Om du vill **resa med barn** och har Interrail så måste du ange barnen som vuxna, för annars går det inte att boka, och SJ vill att det ska gå.
- Som framgår av tidtabellen ovan är restiden längre natt mot söndag. Det beror på ett varje veckoslut återkommande underhållsarbete på högbron över Kielkanalen.

Snälltågets nattåg till Hamburg och Berlin

- Tågparet 300/301 är Snälltågets nattåg Malmö - Berlin med vagnar även från Stockholm. Tider och gångdagar framgår av tabellen ovan. **Sitt- och liggvagnar till Berlin går från Stockholm i dagtåg 3943 och kopplas ihop i Malmö med sitt- och liggvagnar som utgår därifrån.** (Motsvarande åt andra hållet, med inkoppling i dagtåg 3940.)
- Snälltåget har inte sovvagnar. En **hel liggkupé** brukar kosta ungefär lika mycket som fyra bäddar. I de här tågen använder Snälltåget numera liggvagnar med AC.
- Mer att läsa finns på <https://www.snalltaget.se/tag-till-tyskland>. Se särskilt längst ner om att resa med nattåg.
- Det händer ibland att alla liggplatser eller sittplatser är bokade Stockholm – Berlin, men att det samma natt finns sådana platser att köpa i vagnarna Malmö – Berlin. Leta på flera sätt om det först ser ut att vara fullbokat!
- Snälltåget har **restaurangvagn** i tågen på delsträckan Stockholm – Malmö (boka bord i förväg!). Mellan Malmö och Berlin säljer man vissa serveringsvaror i den s k Lönnkrogen.

Direkttågen Köpenhamn – Hamburg och åter fr o m 10 dec 2023

4

Direkttågen Köpenhamn -Hamburg körs i samarbete mellan DB och DSB. Trafiktekniskt är dessa tåg DSB-tåg norr (nordost) om Padborg och DB-tåg söder om gränsen. **De kommer att kallas EC, EuroCity.**

På de dansk-tyska tågen till Hamburg finns nästan ingen servering i 2 klass (läs mer på sid 6).

Tänk därför på att du behöver hinna köpa färdkost i Köpenhamn och/eller i Hamburg!

I tabellen ser vi de bra dagförbindelserna Köpenhamn – Hamburg (och åter) utan byte. De stannar också i den danska staden Ringsted. De tar ett par genvägar och går inte in till stationerna i Fredericia och Flensburg. De är loktåg med danska ellok och äldre tyska vagnar med osäkerhet kring wifi, AC och eluttag, en provisorisk lösning. **Det händer att AC slutar fungera men kan ibland startas om av tågpersonalen. Säg därför gärna till om det.**

En annan osäkerhet med direkttågen är att det förekommer att vagnar måste tas ur trafik eller i värsta fall hela tåget måste ställas in. Det finns de som därför rekommenderar andra färdsätt än direkttågen.

Säsongsnattågen 1194 och 1195 har Inga liggvagnar och sovvagnar. **De kommer troligen att vara loktåg med likadana sittvagnar som i dagtågen.**

Sittplatsbokning är större delen av året frivillig och kan därför bokas även hos DB. Långfärdsresenärer med packning och resesällskap gör klokt i att boka sittplats i förväg, särskilt på datum då många vill resa. På sidorna 5 och 8 finns tips om hur du kan åka ifall platserna till det tåg du vill åka med är slutsålda.

Från mitten av juni till slutet av augusti brukar sittplatsbokning vara obligatorisk på dessa tåg (som ofta blir fullbokade). För resor under just den perioden brukar det inte gå att boka plats genom DB. Då kan du boka genom DSB Udland.

Odense och Kolding är bra städer för den som vill **övernatta** mellan Köpenhamn och Hamburg.

Om **banarbeten** vållar tillfälliga tidtabellsändringar för direkttågen ska jag försöka meddela det i Tågsemester. Men du kan förstås själv kolla i DB:s sökmotor, eller i RailPlanner (som dock inte är bäst uppdaterad).

Danmark gör **inresekontroll** i Padborg, på tåg från Hamburg eller Flensburg. Även svenskar behöver visa upp pass eller NID (nationellt ID-kort) vid inresa i Danmark från Tyskland. Men det hade du förstås med dig också i Tyskland.

	1191 §	391	393	395	397	399	1199 §	1195 §§
fr København H	5.26 §	7.26	9.26	11.26	13.26	15.26	17.26 §	23.59 §§
fr Odense	6.39 §	8.39	10.10	12.40	14.10	16.40	18.40 §	1.24 §§
fr Kolding	7.18 §	9.18	10.58	13.18	14.58	17.18	19.18 §	2.11 §§
fr Padborg	7.59 §	10.02	11.56	14.02	15.56	18.02	20.02 §	3.00 §§
t Schleswig	8.28 §	10.28	12.28	14.28	16.28	18.28	20.28 §	4.14 §§ +
t Hamburg Hbf *	10.06 §	12.06	14.06	16.03	18.04	20.04	21.57 §	6.27 §§

	1198 §	398	396	394	392	390	1190 §	1194 §§	
								Jul och nyår	Sommar
fr Hamburg Hbf *	6.31 §	8.55 *	10.53	12.53	14.53	16.55	18.50 §	23.56 §§	23.50 §§
fr Schleswig	8.26 §	10.26	12.26	14.26	16.26	18.26	20.26 §	1.42 §§ +	1.40 §§ +
fr Padborg	8.59 §	10.59	12.59	14.59	16.59	18.59	20.59 §	3.31 §§	
fr Kolding	9.42 §	11.42	13.42	15.42	17.42	19.42	21.42 §	4.23 §§	
t Odense	10.20 §	12.20	14.20	16.20	18.20	20.20	22.20 §	5.08 §§	
t København H	11.34 §	13.34	15.34	17.34	19.34	21.34	23.34 §	6.34 §§	

Fotnoter:

§ Tåg 1190, 1191, 1198 och 1199 går 14 juni – 25 aug. Dessutom går 1190 den 13 juni och 1191 den 26 aug.

§§ Tåg 1194 och 1195 avgår strax före midnatt under perioderna 15 dec – 1 jan och 14 juni – 13 sept, men aldrig på lördagskvällar.

+ Tåg 1194 går också in till Flensburg, avgångstid 2.57. Även tåg 1195 går in till Flensburg, ankomsttid 3.37.

* Under andra halvåret 2024 kan några ankomst- och avgångstider på Hamburg Hbf ändras med upp till fem minuter.

Bytesförbindelser Köpenhamn – Hamburg och åter fr o m 10 dec 2023

5

	IC 1413 §	Lyn 15 §	Lyn 23	Lyn 31	Lyn 39	Lyn 47	Lyn 55	Lyn 63	Lyn 71
fr København H	4.01 §	-	6.56	8.56	10.56	12.56	14.56	16.56	18.56
fr Odense	5.35 §	6.10 §	8.10	10.10	12.10	14.10	16.10	18.10	20.10
t Fredericia	6.06 §	6.38 §	8.38	10.38	12.38	14.38	16.38	18.38	20.38
	→	Byte 5753	Byte 5755	Byte 5757	Byte 5759	Byte 5761	Byte 5763	Byte 5765	Byte 5767
fr Fredericia		6.45	8.45	10.45	12.45	14.45	16.45	18.45	20.45
fr Kolding		6.58	8.58	10.58	12.58	14.58	16.58	18.58	20.58
fr Padborg		7.56	9.56	11.56	13.56	15.56	17.56	19.56	21.56
t Flensburg		8.07	10.07	12.07	14.07	16.07	18.07	20.07	22.07
		Byte till regionalexpress (RE 7)							
fr Flensburg		8.15	10.15	12.15	14.15	16.15	18.15	20.15*	22.15*
t Hamburg Hbf		10.15	12.15	14.15	16.15	18.15	20.15	22.17*	0.25*

		Regionalexpress (RE 7)							
fr Hamburg Hbf	-	6.40*	8.43	10.43	12.43	14.43	16.43	18.43	20.43
t Flensburg	-	8.40*	10.40	12.40	14.40	16.40	18.40	20.40	22.40
	Byte 5750	Byte 5752	Byte 5754	Byte 5756	Byte 5758	Byte 5760	Byte 5762	Byte 5764	Byte 5766
fr Flensburg	6.50	8.50	10.50	12.50	14.50	16.50	18.50	20.50	22.50
fr Padborg	7.06	9.06	11.06	13.06	15.06	17.06	19.06	21.06	23.06
fr Kolding	8.02	10.02	12.02	14.02	16.02	18.02	20.02	22.02	0.02
t Fredericia	8.14	10.14	12.14	14.14	16.14	18.14	20.14	22.14	0.14
	Byte till Lyn 18	Byte till Lyn 26	Byte till Lyn 34	Byte till Lyn 42	Byte till Lyn 50	Byte till Lyn 58	Byte till Lyn 66	Byte till IC 1476	Byte till IC 1488
fr Fredericia	8.23	10.23	12.23	14.23	16.23	18.23	20.23	22.53	1.53
t Odense	8.50	10.50	12.50	14.50	16.50	18.50	20.50	23.23	2.24
t København H	10.02	12.02	14.02	16.02	18.02	20.02	22.02	1.47	4.00

Fotnoter: § Fakirtåget IC 1413 och Lyn 15 går måndag – fredag.

* De tyska tåg som jag markerat med * har avvikande upplägg lördagar och söndagar.

Gränsen mellan Danmark och Tyskland går mellan Padborg och Flensburg. I Danmark och fram till Flensburg utgörs den här tabellens tåg av DSB:s dieselmotorvagnar (oftast "IC3"). Sittplatsbokning är frivillig året runt.

De här förbindelserna innebär att det från Köpenhamn går ett tåg 30 minuter före ett direkttåg, att du får byta tåg två gånger och att du anländer till Hamburg 9 minuter efter direkttåget. Liknande siffror för återresan. Inresekontrollen i Padborg (se sid 4) kan ibland försena norrgående tåg, och då blir det en liten risk att ett byte i Fredericia spricker, så att du kanske kommer en halvtimme eller timme senare till Köpenhamn.

Mellan Köpenhamn och Fredericia går betydligt fler tåg än de som står i tabellen ovan. Du hittar dem i en sökmotor. Du kan alltså t ex anslå en timme till måltidsuppehåll i Fredericia. Det finns också varje timme tåg Köpenhamn – Kolding – Esbjerg, och de tågen går inte via Fredericia.

Men på delsträckan mellan Tinglev och Padborg finns det inte fler resandetåg än direkttågen och de tåg som står i tabellen ovan. Tinglev ligger mellan Kolding och Padborg. Från Tinglev går en sidobana till Sønderborg.

För den som vill **övernatta** någonstans mellan Köpenhamn och Hamburg är Odense, Kolding och Flensburg trevliga städer, men Flensburg har nackdelen att det är en bra bit att gå från stationen till hotellen i centrum. I Odense och Kolding finns både station och hotell i centrum.

Mellan Flensburg och Hamburg går **DB:s regionalexpress (RE 7)** varje timme, även tidiga morgnar och sena kvällar. Dessutom är det ofta banarbeten på den sträckan, särskilt nattetid men ibland också hela dagarna. Därför bör du kolla i DB:s sökmotor www.bahn.com vad som gäller för din resdag och det RE7-tåg som du tänkte åka med.

RE7-tågen är tvåvåningståg. Många av RE7-tågen från Hamburg har en tågdel till Kiel och en till Flensburg, och i så fall kopplas de tågdelarna isär i Neumünster. Se till att du hamnar i rätt tågdel! Numera går det att boka sittplats i RE 7, men inte över nätet; däremot i DB:s biljettautomater och på deras biljettkontor (Reisezentrum). Troligen är det inte många som gör det.

Även i Danmark kan **banarbeten** förekomma, **särskilt vår och höst**. Du kollar förstås tiderna när du köper biljetter eller bokar plats, men kolla helst också några dagar före och under resan också på www.rejseplanen.dk. Välj då Rejseplanens alternativ för resor inom Danmark, och ange gränstationen Padborg som start eller mål.

Om byten och förseningar:

Många som planerar en resa undrar hur lång bytestid (enligt tidtabellen) som är tillräcklig på en viss station. Svaret brukar bli att de bytestider som sökmotorerna accepterar är tillräckliga om ankommande tåg är punktligt eller måttligt försenat. Men jag behöver på något sätt hantera risken för större förseningar, och då frågar jag mig vad som händer om oturen är framme och bytet spricker. Har ett nattåg dragit iväg utan mig, så har jag fått ett stort problem. Om jag i stället skulle byta till regionaltåg som går t ex varje timme, och ingen annan tydlig deadline finns den dagen, så är jag nog beredd att riskera att bytet spricker. Likaså kan jag ta större risker om jag reser med lätt packning och känner igen mig på bytestationen, än om jag reser med barn och stor packning.

På små eller medelstora stationer, t ex Fredericia, är tågplanen ofta upplagd så att det är meningen att bytet ska fungera, även om bara 7-9 minuter är anslagna och ankommande tåg är lite försenat. Men på stora stationer, som t ex Hamburg Hbf, kan man normalt inte räkna med att ett tåg kan vänta in ett annat.

Tågbolagens ambition är att byten ska kunna fungera som tänkt. Men ju större förseningen är för ankommande tåg, desto svårare blir det att hålla avgående tåg kvar.

Om ett byte spricker (och det inte beror på dig) så ska tågbolaget enligt EU-regler hjälpa dig att boka om den fortsatta resan. Innan du stiger av det försenade tåget bör du fråga konduktören på tåget vad som ska hända, eller så går du till informationsdisken på stationen (om det finns, och i varje fall i Tyskland finns sådana diskar), eller i sista hand söker du telefonkontakt med tågbolaget.

Om det försenade tåget och de följande tågen i kedjan ligger på samma genomgående färdbiljett, så har du rätt att bli ombokad utan kostnad, och i vissa fall få övernattning betald. Men även om tågen ligger på olika färdbiljetter så får du troligen liknande hjälp ändå. De flesta tågbolag i Europa är med i en överenskommelse (AJC) om att ändå hjälpa kunden att komma vidare, även om det kanske kostar nya platsbiljetter.

Billiga DB-biljetter är knutna till ett utpekad fjärrtåg, s k tågbindning, men vid förseningar får man ändå ta nästa tåg utan att köpa ny biljett. När det gäller regionala tåg får du alltid ta valfritt tåg i Tyskland, oavsett försening eller ej.

Nästan ingen servering i Danmark:

På tåg i Danmark serveras inte mat. DSB har i sina IC- och Lyntåg automater där du kan köpa kall läsk, iste eller mineralvatten. Men sådana automater finns inte i de loktåg som direkttågen Köpenhamn – Hamburg numera består av. På de tågen finns på den danska sträckan ofta en vandrande kiosk (Kaffe express) som säljer varm och kall dryck, kanske snacks och något mer tilltugg. Öl ingår inte i utbudet av drycker.

I förstaklassbiljetten ingår på dansk DSB-sträcka ett litet frukostpaket (kaffe/te, frallor med ost eller marmelad, källvatten) före kl 10.00. Efter det klockslaget ingår i biljettpriset kaffe/te, källvatten och något godis.

Resan Köpenhamn – Hamburg tar lång tid. Oavsett klass gör du klokt i att ha köpt färdkost eller ätit innan du stiger på, på København H respektive Hamburg Hbf. Räkna inte med att hinna göra det under ett kort tågbyte.

7-Eleven har butik på större stationer. På København H finns flera 7-Eleven.

Om platsbokning hos DSB och DB:

Om din tågförbindelse innehåller byte i Fredericia eller Kolding så går det nog inte att boka plats öster om Jylland förrän DSB öppnar sin inrikesbokning. Om din tågförbindelse däremot är bytesfri kan plats genast bokas ända från/till Köpenhamn.

Sittplatsbokning kostar i 2 klass 30 DKK i danska säljkanaler eller 4,90 € i tyska, motsvarande ca 48 resp 59 SEK. Men bokar du genom DB får du för totalt 4,90 € alla platsbokningar som ingår i den kedja av tåg som du har sökt fram. Vid bokning genom DB finns ett familjepris, 9,80 € totalt för högst fem platser, förutsatt att barn som inte fyllt 15 ingår i gruppen. I 1 klass är DB:s priser 5,90 resp 11,80 €, medan DSB:s pris står kvar vid 30 DKK per tåg och person.

CPH Lufthavn:

Vid Köpenhamns flygplats (= CPH = Kastrup), finns en blygsam station där Öresundståg och snabbtåg stannar och snart går vidare. I vissa tågförbindelser, där byte i Fredericia ingår, kan man byta tåg antingen på CPH Lufthavn eller på København H (Hovedbanegården). De flesta får nog en bättre upplevelse av att byta på den senare stationen. Men Lufthavnen kan ändå vara rätt bytesplats för dig, om det är viktigt för dig att slippa gå mellan olika plattformar.

København H (Hovedbanegården) och spår 26:

7

Vissa sena kvällar och nätter kan enstaka Öresundståg vara inställda över sundet, eller avgår tidigare från København H, på grund av banarbeten förstås. För säkerhets skull kan du kolla din resa på www.oresundstag.se

København H har många spår och många tåg. Alla spår utom 26:an ligger bredvid varandra, vid plattformar som vardera har två spår. Det finns hiss och rulltrappa som för dig upp till stationshallen, som ligger i gatuplanet. De här plattformarna har också trappa mitt på plattformen ner till en gångtunnel som binder ihop dem. Gångtunneln är det snabbaste sättet att förflytta sig mellan de spåren.

Öresundståg från Sverige brukar använda spår 1 eller 2, aldrig 26. SJ:s snabbtåg till/från Köpenhamn **brukar normalt använda spår 26**. Öresundståg till Sverige brukar använda något av spåren 4-7, aldrig 26. Tågen mot Hamburg **använder ofta spår 4 eller 5, men spår 26 har förekommit**.

Om du stiger av på spår 26: Från den perrongen finns trappa och hiss upp till en trafikerad gata på viadukt (Tietgensgade). Bekvämast och enklast är att inte korsa gatan utan i stället gå ett kort stycke till någon av de trappor (med hiss) som leder ner till perrongerna för spåren 3-12, lämpligen till den perrong som ditt nya tåg ska avgå från. Om du tänker gå direkt till stationshallen kan du ta vilken trappa eller hiss som helst, och fortsätta på en lång perrong till rulltrappa och hiss. (Alternativt i stället ta gatornas trottoarer för att komma till stationshallen.)

Om ditt tåg i stället ska avgå från spår 26 och du står på någon av de andra perrongerna: Följ vita pilar på perrongens yta. När du till sist just redan har gått under gatuviadukten tar du dig upp med hiss eller trappa till viaduktens trottoar och sedan ner till spår 26. Har du inte packning att släpa på kan promenaden gå på några minuter.

Besked om vilket spår ditt tåg snart ska avgå från hittar du redan någon timme i förväg på mit-tog.dk eller appen Mit Tog. Men beskeden kan ändras med kort varsel. Kolla därför noga skyltningen på stationen, in i det sista! Och glöm inte gångtunneln mellan spåren (utom 26).

Några av stationerna i Hamburg

Hamburg-Altona: SJ EuroNight kommer inte längre att gå till Altona.

Några fjärrtåg söderut från Hamburg utgår från Kiel eller Lübeck, men de flesta av fjärrtågen mot sydväst, söder och sydost utgår i stället från Hamburg-Altona, som inte ligger vid järnvägen från Danmark. Därefter gör de uppehåll på Hamburg Hbf (Hauptbahnhof). Motsvarande förstås också åt andra hållet. Det finns tät pendeltågstrafik (S-tåg) mellan Hamburg-Altona och Hauptbahnhof. Interrail gäller på lokaltågen på S-Bahn.

Hamburg Hbf (Hauptbahnhof) är en viktig men överskådlig station som fjärrtåg inte brukar ha som utgångsstation.

Ovanför spåren går två tvärförbindelser för gående, och en härlig banhall mellan dem.

Stationen har många serviceanordningar för snabbmat och dryck. Det finns flera matställen och många hotell i närheten, de flesta av dem utanför den sida av stationen som är bortom spåren med lågt nummer. På stationens andra sida är utgången till Hamburgs centrala delar.

Hamburg-Harburg är en station i en stadsdel söder om Elbe. Den bör inte förväxlas med Hbf. Vid banarbeten kan det förekomma att fjärrtåg söderut utgår från H-Harburg, och då blir det att åka S-tåg dit från Hbf.

Hamburg-Bergdorf är en station i en förort utmed banan till Berlin. Vid banarbeten kan det förekomma att nattågen Sverige – Berlin stannar i H-Bergdorf i stället för Hbf, och då kan du nå Hbf med S-tåg.

Rødby – Puttgarden är numera ett mindre praktiskt alternativ

Färjorna Rødby – Puttgarden tar inte längre med sig tågagnar. Det går i och för sig att genom DSB köpa biljett Köpenhamn – Rødby Faerge, men då måste du åka tåg till Nykøbing Falster, byta till lokaltåg till Maribo och där byta till lokalbuss mot Rødby Faerge. Där får du gå ombord på färjan via terminalen (där du köper färjebiljett), stiga av i Puttgarden, vänta på en tågbus, ta den till Lübeck och där byta till en regionalexpress mot Hamburg.

Tågbuslinjen heter X85, och tågbiljetter (inkl Interrail) gäller. Men det är inte så praktiskt för en resa till Hamburg. Den som ändå är intresserad kan hitta de danska tåg- och busstiderna i DSB:s sökmotor, färjetiderna hos www.scandlines.se och de tyska tågtiderna i DB:s sökmotor.

Fler färjelinjer till Tyskland, utan tåg

Numera finns dessa färjelinjer mellan Sverige och Tyskland:

Göteborg – Kiel och Trelleborg – Rostock (Stena Line), interrailare brukar få 25-30 % rabatt på grundpriset)

Malmö – Travemünde (Finnlines; interrailare brukar få 50 % rabatt på grundpriset),

Trelleborg – Travemünde och Trelleborg – Rostock (TT-Line)

Trelleborg – Sassnitz (FRS Baltic), katamaran, **2024 års trafik startar 28 mars**.

Att många vill åka med nattågen mellan Sverige och Tyskland är tydligt. Det är också många som vill åka med dagtågen genom Danmark och Hamburg, och numera är det många av dem som för säkerhets skull reserverar plats i förväg, särskilt för populära resdagar. Det är inte bekvämt att stå i mittgången i flera timmar och dessutom riskera att hamna långt från sitt bagage. Därför är det klokt att reservera plats i god tid, trots att det är obligatoriskt bara under en sommarperiod. Priserna finns på sidan 6, i avsnittet om platsbokning.

I DB:s sökmotor (www.bahn.com, eller på tyska www.bahn.de) kan du för varje avgångstid och datum se om man väntar sig medelhög eller hög beläggning. Så länge platsbokning inte är obligatorisk går sittplatser för interrailare att boka på DB:s webbsida eller i appen DB Navigator. Använd då "Nur Sitzplatz"/"Seat only".

Men om allt redan är fullbokat Hamburg – Köpenhamn (eller omvänt), och det är omöjligt för dig att resa en annan dag, och inte ens med ett annat av tågen i tabellerna på sidorna 3-4?

- **Förbindelserna på sidan 5 kan vara användbara. De kommer inte fram i sökmotorerna om du inte särskilt begär att resan ska gå via Flensburg.** De här danska tågen Flensburg – Fredericia är korta och blir hårt belastade om direkttågen är fullbokade. Därför: Om du är på väg hem till Sverige och tänker åka via Flensburg kan det vara klokt att om möjligt åka från Hamburg en timme tidigare än vad sökmotorn säger. Då kan du troligen vara bland de första som i Flensburg stiger på tåget mot Fredericia/Aarhus när det kommer in till plattformen (från Danmark).
- Inte bara för interrailare kan det vara en god idé att åka via privatbanan Bramming – Niebüll på västra Jylland. Genom DB:s sökmotor kan du köpa biljetter där den privatbanan ingår (sök via Niebüll !).
- **Flera tågsemestrare har skrivit om positiva upplevelser från den resvägen**
- **Taxi från Tinglev till Flensburg eller omvänt. Tinglev ligger mellan Kolding och Padborg. Norr om Tinglev går tågen oftare än mellan Tinglev och Padborg/Flensburg.**
- Tåg, buss, färja och tåg via Rødby – Puttgarden. Det blir flera byten, och biljettköp på flera håll, men du kanske längtar tillbaka till matsalen på den här färjeleden? Se sidan 7.
- Andra färjelinjer mellan Sverige och Tyskland, se sidan 7.

Det kan också ibland vid **veckoslut och andra** efterfrågetoppar bli **fullbokat på SJ:s snabbtåg på Södra stambanan**. Ett bekvämt alternativ brukar vara att resa via Göteborg.

Alternativt går det att ta sig fram från Köpenhamn till östra Mellansverige med regionala tåg: Öresundståg till Kalmar, Kustpilen vidare till Linköping och sedan antingen med SJ InterCity från Linköping till Stockholm, eller med Mälartåg till Norrköping/Katrineholm/Eskilstuna och därifrån kanske vidare till Stockholm. Tiderna finns på SJ:s webbplats eller på resrobot.se (dvs Samtrafikens webbplats). (Interrail gäller inte på Östgötatrafikens tåg.)

DB visar ändrade tågnummer och oroar i onödan

DB visar ibland ändrade tågnummer på webbsidor och i appar, kanske också i sms. Det är oftast i samband med banarbete där tåget har någon tid ändrad eller går från annan station. DB visar då information för det tågnummer (t.ex. 346 för SJ EN) som står på biljetterna (och t.ex. i SJ:s system) men att uppehåll på några stationer är inställt ("Halt entfällt" resp. "Stop cancelled"), samt att i stället körs ett ersättningståg ("Für EN 346 verkehrt Ersatzfahrt EN 95400", resp. "For EN 346 run Alternate trip EN 95400").

Lite längre ner visas då detta ersättningståg, och det är tiderna och stationerna för det som gäller, och det är där man kan följa om tåget är försenat. Det är alltså inte ett annat tåg, utan tåget har fått ett annat tågnummer, ofta på bara en del av hela sträckan. Inget byte. Platsbokningarna gäller då förstås på ersättningståget i stället, utan att du behöver göra något. Samma gäller även på stationens avgångstavla (som bl a visar spårnummer). Bry dig inte om att det verkar stå att tåget är inställt.

Slut på dokumentet